

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 94

van **YVES BUYSSE**

datum: 21 december 2022

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Retributiereglementen - Privatief gebruik openbare weg

Lokale besturen beschikken over verschillende soorten inkomsten. Er zijn de inkomsten uit belastingen, subsidies vanuit hogere overheden en retributies. Retributies nemen hierin een specifieke plaats in aangezien deze steeds een vorm van vergoeding voor (geleverde) dienstverlening inhouden. Zeker in budgettair moeilijke tijden vormt het verhogen van bestaande of creëren van nieuwe retributies een denkpiste die veel lokale besturen bewandelen.

Sommige lokale besturen hebben onder andere een retributie op het privaat gebruik van de openbare weg of overwegen deze in te voeren. Een dergelijke retributie wordt geïnd wanneer iemand de openbare weg gebruikt om er, tijdens werken aan de eigen woning bijvoorbeeld, een container, stelling of werfkraan te plaatsen.

Soms bevat het reglement dat de retributie op het privaat gebruik van de openbare weg regelt een bepaling die stipuleert dat het reglement van toepassing is op alle wegen op het grondgebied van de betrokken stad/gemeente. Van bepaalde wegen is de stad/gemeente echter geen beheerder, in concreto de gewestwegen, autosnelwegen en private wegen met openbaar karakter.

Mag een lokaal bestuur een retributie op het privaat gebruik van de openbare weg heffen op wegen waarvan het niet de beheerder is?

Zo ja, acht de minister het nuttig de lokale besturen hierover te informeren?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 94 van 21 december 2022

van **YVES BUYSSE**

De gemeenten zijn verplicht om de veiligheid van de wegen op hun grondgebied te verzekeren, ook als de weg toebehoort aan of beheerd wordt door het Vlaamse Gewest. De verplichtingen van andere overheden of van de betrokkenen zelf, doen geen afbreuk aan de algemene beveiligingsplicht van de gemeente. Het feit dat de gemeente bijvoorbeeld niet gerechtigd is om veranderings- of inrichtingswerken uit te voeren aan een weg, betekent niet dat zij ontslagen is van haar algemene plicht om te waken over het veilig en vlot verkeer op haar grondgebied. Die algemene plicht vloeit voort uit artikel 135, §2 van de Nieuwe Gemeentewet.

In die zin is het redelijk en verantwoord dat de gemeente haar inwoners verplicht om de tijdelijke inname van het openbaar domein voor bijvoorbeeld een verhuis of bouwwerken expliciet aan te vragen. Dat gaat dan bijvoorbeeld over de plaatsing van afsluitingen, stellingen, materialen, kranen, schutsels, containers,...

Als een gemeente daarbovenop een retributie vraagt, motiveert ze die gewoonlijk vanuit de noodzaak om maatregelen te nemen om de openbare overlast op het openbaar domein maximaal te beperken. Die maatregelen kunnen bijvoorbeeld de vorm aannemen van een verplichte signalisatie van de belemmering en een verhoogd toezicht. Tenzij de aangelegenheid buiten de bevoegdheid van de gemeente gehouden is (bv. de politie van het wegverkeer op de autosnelwegen), is een retributie voor de gemeentelijke dienstverlening op het volledige grondgebied dus zeker niet ontoelaatbaar of ongepast.